

ІВЧЕНКО В.Ю.

ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВІ СПОСОБИ ЗАХИСТУ АВТОРСЬКИХ І СУМІЖНИХ ПРАВ

Під способами захисту авторських прав розуміються закріплені законом матеріально-правові заходи примусового характеру, за допомогою яких проводиться відновлення (визнання) порушених (оспорюваних) прав і дія на правопорушника.

До загальногромадянських способів відносяться: визнання права; відновлення права; припинення дій, що порушують право або що створюють загрозу його порушення; відшкодування збитків; визнання операції (договора) недійсною; стягнення особливої неустойки при невчасній оплаті.

Особливі (додаткові) способи захисту, передбачені спеціальним (авторським) законодавством:

1).стягнення доходу, отриманого порушником унаслідок порушення авторських або суміжних прав;

2).виплата компенсації в сумі від 10 до 50 тис. мінімальних розмірів заробітної плати (конкретний розмір визначається судом).

Будь-який з цих мір потерпілий вибирає сам, але замість відшкодування збитків.

Майнові права виконавців охороняються протягом 50 років після першої фіксації виконання або постановки. Особисті права виконавців охороняються безстроково. Права виробників фонограм охороняються протягом 50 років після першої публікації фонограми, а якщо вона не була опублікована, то протягом 50 років після першої фіксації звукового запису. Організації віщання користуються вказаними правами протягом 50 років після першої передачі до ефіру або по проводах.

До спадкоємців виконавця і правонаступників виробників фонограм і організацій віщання переходить право вирішувати або забороняти використання виступи, фонограми, передачі до ефіру і по проводах, а також право на отримання винагороди.

Виникнення і здійснення авторських і суміжних прав не вимагає виконання яких-небудь формальностей, оскільки тут охороняється, перш за все, форма твору, і для визнання творчого твору об'єктом авторського або

суміжного права достатньо виразу його в будь-якій об'єктивній формі, що дозволяє відтворювати результат творчості.

У цьому полягає їх відмінність від решти об'єктів інтелектуальної власності, охорона яких припускає дотримання спеціального порядку визначення пріоритету, перевірку новизни і встановлення особливого режиму використання. Тому термін «промислова власність» представляється можливим вживати в двох сенсах: у вузькому сенсі, коли в це поняття включається право на винахід, корисну модель і промисловий зразок (патентне право), і в широкому сенсі, тобто всі види інтелектуальної власності, за винятком авторських і суміжних прав, а саме усі ті, які підпадають під охорону після формального закріплення пріоритету.

Список літератури: 1. *Антишионов Б.С., Флейшиц е.А.* Авторське право. - К.: Держ. вид-во юр. літератури, 2002. - 240с. 2. *Иоффе О.С.* Основи авторського права. - К.: вид-во "Знання", 2000.- 150с. 3. *Тативосян В.П.* Авторське право в питаннях і відповідях //наука. -2008, №12. 4. *Махагонова Н.В.* Про деякі невирішені проблеми // Наука законодавства по авторському праву// Держава і право. - 2008 №19. 5. *Хаметов Р.* Порухення авторських прав. - 2008, № 15. 6. *Грибанов В.П.* Способи захисту авторських і суміжних прав // Вільна думка.- 2008 № 12.